

בבית המשפט העליון

ע"א 1452/23

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות

המערער: פלוני

נגד

המשיבה: פלונית

ערעור על החלטתו של בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב-יפו מיום 16.2.2023 בתלה"מ 33186-12-17 שניתנה על ידי כבוד השופטת ת' סנונית פורר

בשם המערער: בעצמו

פסק-דין

ערעור על החלטת בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב-יפו (השופטת ת' סנונית פורר; להלן: המותב) מיום 16.2.2023 בתלה"מ 33186-12-17 (להלן: ההליך) שלא לפסול עצמו מלדון בעניינו של המערער.

1. המערער והמשיבה הם בני זוג לשעבר. בין הצדדים התנהלו בשנים האחרונות מספר הליכים בפני בית המשפט לענייני משפחה, וההליך נושא הערעור דנן עניינו בתביעת המשיבה לאיזון משאבים ולפירוק שיתוף בדירת המגורים של הצדדים. ביום 27.6.2018 הורה המותב על פירוק השיתוף בדירה, וביום 10.5.2019 מינה המותב כונס נכסים לצורך ביצוע הפירוק ומכירת דירת המגורים.

2. ביום 31.1.2021 נתן המותב פסק דין מאוחד בחמישה מההליכים שהתנהלו בין הצדדים, ובהם ההליך נושא הערעור דנן. במסגרת זו הורה המותב על סגירת ההליכים, והבהיר כי "המשך התנהלות הכינוס תהיה בבקשות לאחר סגירה ותדון עד השלמת פירוק

השיתוף". בהמשך לכך, ביום 18.2.2022 הגיש כונס הנכסים בקשה לאישור ביצוע עסקת מכר למכירת דירת המגורים של הצדדים. חרף התנגדות המערער, ביום 17.3.2022 נעתר המותב לבקשה וביום 29.5.2022 אישר המותב את הסכם המכר.

יצוין כי בקשת רשות ערעור שהגיש המערער על החלטת המותב מיום 17.3.2022 נדחתה על ידי בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו ביום 8.6.2022 (השופט נ' שילה; רמ"ש 4601-06-22). בקשת רשות ערעור ב"גלגול שלישי" שהגיש המערער לבית משפט זה נדחתה אף היא ביום 11.7.2022 (השופט נ' סולברג; בע"מ 4276/22).

3. ביום 29.8.2022 הגיש המערער תביעה לביטול הסכם המכר בטענה להפרה יסודית של ההסכם מצד כונס הנכסים ורוכשי הדירה (תמ"ש 59956-08-22; להלן: ההליך הנוסף). ביום 24.10.2022 התקיים דיון בפני המותב, במהלכו נחקרו המערער וכונס הנכסים. בהמשך הדיון ביקש המערער לחקור צדדים נוספים להליך, אך המותב דחה את בקשתו בציינו כי "לא שכנעת אותי במה יש עכשיו ערך מוסף לחקירה שלהם מעבר לטענות שלך וחקירת הכונס". בתום הדיון נתן המותב את ההחלטה הבאה:

"התקיים כעת דיון של שעה וחצי בפניי, בו נשמעו בהרחבה טענות הצדדים וכן החקירות הרלוונטיות של התובע וכונס הנכסים. אינני סבורה כי יש מקום מעבר לכך לחקירות נוספות, לא של הנתבעים לגביהם נשאל כונס הנכסים בהרחבה לגבי ההתנהלות, והוא הגורם העיקרי הרלוונטי למתן תשובות והוא נתן את התשובות בעניינים אלה [...] גם לאחר ששמעתי את הטענות ואת החקירות היום, איני סבורה בנימוקי החלטתי, מיום ה-12.9.22, כי יש לשנות ולתת סעד זמני שמונע את קידום המכר. מלוא הטענות של כל הצדדים לגופו של ההליך, לרבות טענות הסף שהעלו כל הצדדים יוכרעו ותינתן החלטה בהקדם לאחר שיוגש הפרוטוקול. אני ערה לדחיפות של הצדדים בקידום הכרעה מהירה".

ביום 20.11.2022 ניתן פסק הדין בהליך הנוסף, בגדרו נדחתה תביעת המערער לביטול הסכם המכר, והמערער חויב בהוצאות הצדדים בסך כולל של 31,500 ש"ח.

4. ביום 18.12.2022 הגיש המערער בקשה לפסילת המותב (להלן: בקשת הפסלות הראשונה). הבקשה הוגשה במסגרת ההליך נושא הערעור דנן, אולם התמקדה בהתנהלות המותב בהליך הנוסף ובדיון שהתקיים ביום 24.10.2022. במסגרת זו טען המערער כי המותב ובעלי הדין שנכחו בדיון הפריעו למהלכו; וכי המותב התערב בחקירתו של כונס הנכסים וסירב לאפשר למערער לחקור את יתר הצדדים להליך באופן המלמד, לשיטתו,

על "משוא פנים חמור ועל קיבעון מחשבתי של היושב בדין". כמו כן, נטען כי פסק הדין בהליך הנוסף ניתן ביום 20.11.2022, בטרם ניתנה למערער אפשרות להגיש סיכומים מטעמו ותוך התעלמות מראיות שונות שהגיש בהליך. נוכח התנהלות זו, ביקש המערער להורות על פסילת המותב מלדון בעניינו.

5. המשיבה וכונס הנכסים התנגדו לפסילת המותב, וביום 29.12.2022 דחה המותב את הבקשה. נקבע כי טענות המערער לזכות בשיהוי, וכי "ניכר כי עיקר הסיבה להגשת [הבקשה] הוא חוסר שביעות הרצון של המבקש [המערער] מתוצאות פסק הדין בהליך". בהקשר זה הבהיר המותב כי משניתן פסק דין בהליך הנוסף אין עוד מקום להגשת בקשת פסלות, וכי הדרך להשיג על החלטות המותב שניתנו בו היא בהליכי ערעור מתאימים. מכל מקום, קבע המותב כי אופן ניהול ההליך הנוסף על ידו וההחלטות שנתן אינן מקימות חשש ממשי למשוא פנים, שכן "פסק הדין בתמ"ש 59956-08-22 ניתן לאחר מיצוי ההליך ובחינת מלוא טענותיו של המבקש [המערער] אחת לאחת" ו"לאורך השנים זכויותיו של המבקש [המערער] נשמרו בקפדנות יתרה".

על החלטתו זו של המותב שלא לפסול את עצמו לא הוגש ערעור.

6. ביני לביני, ביום 12.11.2022 הגיש המערער תלונה לנציב תלונות הציבור על שופטים (להלן: הנציב), ובה הלין על התנהלות המותב בהליך הנוסף.

ביום 14.2.2023 דחה הנציב את התלונה.

7. למחרת, ביום 15.2.2023, הגיש המערער בקשה נוספת לפסילת המותב, בה חזר על טענותיו נגד אופן ניהולו של ההליך הנוסף בידי המותב. המערער טען כי המותב פוגע בזכויותיו "לאורך כל ההליך השיפוטי" וכי הוא "לא קיבל את יומו בעשרות בקשות והליכים". כמו כן, הלין המערער על החלטת הנציב וטען כי האמור בתגובת המותב לתלונה "חוטא לאמת" ומלמד על "משוא פנים חמור ביותר" מצד המותב אשר מצדיק את פסילתו.

8. ביום 16.2.2023 דחה המותב את בקשת הפסלות. המותב הבהיר כי יש להפריד בין ההליכים המתנהלים בפני הנציב לבין ההליכים המתנהלים בפני בית המשפט, וכי "העובדה כי המבקש [המערער] אינו שבע רצון מהחלטת הנציב אינה נימוק לפסילת בימ"ש זה". לגופו של עניין קבע המותב כי טענות המערער בדבר קיומו של משוא פנים בניהול ההליך הן משוללות יסוד, וכי המערער "ממצה את כל זכויותיו הדיוניות והמהותיות כפי המגיע לו כדין" ו"זוכה כל השנים ליחס מכבד וכל טענותיו נדונות ע"י

בימ"ש". לבסוף, קבע המותב כי לא עלה בידי המערער להצביע על שינוי נסיבות המצדיק לשנות מהחלטתו בבקשת הפסלות הראשונה, ולפיכך הבקשה נדחתה.

9. להשלמת התמונה יצוין כי ביום 4.1.2023 הגיש המערער ערעור על פסק הדין בהליך הנוסף, אשר עודנו תלוי ועומד בפני בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (עמ"ש 10816-01-23). בערעורו מלין המערער, בעיקרו של דבר, על אופן ניהולו של ההליך הנוסף בידי המותב וחולק על קביעותיו בפסק הדין.

10. מכאן הערעור שלפניי, אשר הוגש ביום 20.2.2023, אך הועבר לעיוני רק לאחרונה בתום הטיפול בבקשות המערער בנוגע לתשלום האגרה ולהפקדת ערבון. המערער, המייצג את עצמו, שב על השגותיו כנגד אופן ניהול ההליך הנוסף בידי המותב וטוען כי במהלך הדיון שהתקיים ביום 24.10.2022 נהג המותב "במשוא פנים ברור ומובהק כנגד המבקש [המערער] תוך רמיסת זכויותיו הדיוניות". עוד חוזר המערער על טענתו כי תגובת המותב שהוגשה לנציב והמפורטת בהחלטתו מבוססת על "טענות סרק מובהקות שאינן אמת" ומקימה חשש ממשי למשוא פנים המחייב את פסילת המותב מלדון בעניינו.

11. עיינתי בטענות המערער, ובאתי לידי מסקנה כי דין הערעור להידחות. כפי שנפסק לא אחת, הליכי פסלות לפי סעיף 77א לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 צופים פני עתיד, ומשעה שניתן פסק דין בהליך, "דרך המלך" להעלות טענת הפסלות היא במסגרת הערעור על פסק הדין עצמו (ע"א 5058/22 פלוני נ' פלונית, פסקה 8 (28.7.2022); ע"א 3375/22 פלוני נ' פלוני, פסקה 7 (16.6.2022)). בעניינינו, כפי שציין המותב, הטיפול בהליך הנוסף – העומד במוקד בקשת הפסלות – הסתיים והמערער אף הגיש ערעור על פסק הדין שניתן בו. בנסיבות אלו, אין עוד מקום לכך שבית המשפט יידרש לסוגיית הפסלות ועל המערער להעלות את טענותיו במסגרת הערעור על פסק הדין, בדרכים הקבועות לכך בדין (ראו מיני רבים: ע"א 8860/20 ג'אבר נ' גבעון, פסקה 5 (21.1.2021)).

12. למעלה מן הצורך אוסיף כי רבות מהטענות שבכתב הערעור הועלו כבר בבקשת הפסלות הראשונה ונדחו בהחלטת המותב מיום 29.12.2022, שעליה לא הוגש ערעור. כפי שהובהר בפסיקה לא אחת, אין מקום לשוב ולהעלות בערעור פסלות טענות שנדונו ונדחו בהחלטת פסלות קודמת, שכן תהא בכך "הארכה למעשה של פרק הזמן [...]" להגשת ערעור פסלות, וזאת אין להלום (ראו והשוו: ע"א 2608/23 שגיא נ' רשות המסים, פסקה 9 (2.4.2023); ע"פ 528/14 גולן נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (26.1.2014);

ע"א 6212/22 קרשין נ' זילברמן, פסקה 9 (22.9.2022)). לפיכך, אין להידרש בשלב זה לטענות שהעלה המערער בבקשת הפסלות הראשונה, שעל ההחלטה בה, כאמור לעיל, לא הוגש ערעור.

13. באשר להשגות המערער על תגובת המותב לתלונתו לנציב: סעיף 24(ב) לחוק נציב תלונות הציבור על שופטים, התשס"ב-2002 קובע כי "דין וחשבון, החלטה וכל מסמך שהכין הנציב במסגרת מילוי תפקידו לא ישמשו ראיה בהליך משפטי או מעין שיפוטי". משכך, המערער לא היה רשאי כלל להתבסס בבקשת הפסלות על תגובת המותב לתלונה, שאותה פירט הנציב בהחלטתו (ראו והשוו: ע"א 8328/22 פלוני נ' פלונית, פסקה 11 (4.1.2023); ע"א 782/21 פלוני נ' פלונית, פסקה 11 (20.4.2021)).

14. אשר על כן, הערעור נדחה. משלא התבקשה תגובה, לא ייעשה צו להוצאות.

ניתן היום, כ"ב בסיון התשפ"ג (11.6.2023).

ה נ ש י א ה